

Ο «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ»

Το Ίδρυμα Νέας Οικονομίας (New Economics Foundation – <http://www.neweconomics.org>), μια πρωτοβουλία εστιασμένη σε θέματα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πραγματικής οικονομίας για την παγκόσμια κοινότητα, είναι ένα ανεξάρτητο και πρωτοποριακό ινστιτούτο σκέψης (think – and – do tank) που ιδρύθηκε στην Βρετανία το 1986.

Σκοπός του ιδρύματος είναι η προβολή εναλλακτικής σκέψης αλλά και πρακτικών λύσεων στην παραδοσιακή οικονομική πραγματικότητα, η ανάλυση και πρόταση βιώσιμων πολιτικών, καθώς και η μέτρηση της προόδου των χωρών, σε συνάρτηση όμως με την πραγματική ευμάρεια των πολιτών τους και ταυτόχρονα με την παγκόσμια περιβαλλοντική αειφορία.

Μια κυρίαρχη δράση του ιδρύματος αυτού είναι η έκδοση του «Καταλόγου του Χαρούμενου Πλανήτη», μια έρευνα που ξεκίνησε για πρώτη φορά το 2006 και συνοπολογίζει την ευζωία τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα των πολιτών 143 χωρών της Γης (που αντιστοιχεί στο 99% του παγκόσμιου πληθυσμού) σε συνάρτηση – και εδώ είναι το πρωτότυπο και εύστοχο της μελέτης – με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της χώρας. Έτσι οι πιο χαρούμενες χώρες δεν αποδεικνύονται να είναι οι πλουσιότερες, αλλά σημαντικά υψηλότερα από όλες ξεχωρίζουν τρεις χώρες της Κεντρικής Αμερικής : πρώτη η Κόστα Ρίκα, δεύτερη ο Άγιος Δομήνικος, και ακολουθούν η Τζαμάικα, η Γουατεμάλα και το Βιετνάμ. Από τις δυτικές χώρες σε καλύτερη θέση είναι η Ολλανδία 43^η, ενώ η μελέτη δείχνει ότι γενικά καμία χώρα δεν πετυχαίνει την ιδανική ισορροπία ευζωίας και οικολογικής αβλάβειας απέναντι στον πλανήτη. (Η Κόστα Ρίκα έχει βαθμολογία 76,1 με κορυφή το 100).

Στην Κόστα Ρίκα οι κάτοικοι δηλώνουν περισσότερο ικανοποιημένοι από την ζωή τους (βαθμός 8,5 σε μια βαθμολόγηση από το 0 έως το 10) από πολλές άλλες χώρες, αλλά εκτός αυτού έχουν την δεύτερη θέση στην μέση τιμή της μακροβιότητας μετά τον Καναδά στην Αμερικάνικη ήπειρο, και ταυτόχρονα έχουν περιβαλλοντικό αποτύπωμα που δείχνει ότι είναι μια χώρα με πολύ λογική κατανάλωση των πλανητικών φυσικών πόρων σε αναλογία με άλλες. Αντίστοιχα η Βρετανία παίρνει την 74^η θέση στην μελέτη ενώ οι ΗΠΑ βρίσκονται στην θέση 114 εξαιτίας της υπερκατανάλωσης φυσικών πόρων.

Η Ελλάδα έχει την 97^η θέση με αναμενόμενη ηλικία τα 78,9 χρόνια, δήλωση ικανοποίησης από την ζωή τους 6,8 (από 0 – 10), περιβαλλοντικό αποτύπωμα 5.9 (η Κόστα Ρίκα έχει 2,3 ενώ οι ΗΠΑ έχουν 9,4) και γενική βαθμολόγηση στον κατάλογο 37,6. Οι ιδανικές συνθήκες, που αποτελούν και τον στόχο για το 2050 στην προοπτική μιας θετικής στάσης της ανθρωπότητας απέναντι στον πλανήτη και στον εαυτό της, θα ήταν : αναμενόμενη ζωή -87 χρόνια, δήλωση βαθμού ικανοποίησης – 8, περιβαλλοντικό αποτύπωμα – 1,7, βαθμολογία στον κατάλογο 89. Μελετώντας τον κατάλογο στην διεύθυνση <http://www.happyplanetindex.org/public-data/files/happy-planet-index-2-0.pdf> θα βρει πολλές ακόμη ενδιαφέρουσες πληροφορίες.

Η Κόστα Ρίκα (που σημαίνει «πλούσια ακτή» στα Ισπανικά) έχει ελάχιστο στρατό μόνο για περιπολίες των ακτών της (το 1987 συνολικό προσωπικό ήταν 100 αξιωματικοί μαζί με τους ναύτες), και ο πρόεδρος της Όσκαρ Αρίας Σάντσες (Oscar Arias Sanchez) έχει κερδίσει το βραβείο Νόμπελ για την συμβολή του στην επίλυση εμφύλιων συγκρούσεων στις γύρω χώρες της κεντρικής Αμερικής.

Ο κατάλογος μπορεί να μην καταγράφει τόσο στην κυριολεξία το πόσο χαρούμενες είναι οι χώρες του κόσμου, αλλά δείχνει πόσο η σημερινή κατάσταση είναι σε αρμονία εσωτερικά σε επίπεδο λαού, σε επίπεδο συμβίωσης των λαών, και συνολικά σε συνάφεια με το περιβάλλον και τον πλανήτη. «Ο Κατάλογος Χαρούμενου Πλανήτη δείχνει ότι το μονοπάτι που ακολουθούμε είναι αναμφίβολα, ανεπαρκές για να προσφέρει και τους τρεις στόχους : την υψηλή ικανοποίηση από την ζωή, υψηλό προσδόκιμο ηλικίας και διαβίωση με σεβασμό στον πλανήτη», λέει ο Σαμά Αμπντάλα ερευνητής του Ιδρύματος Νέας Οικονομίας και κεντρικός συντάκτης της έρευνας. «Αντί για αυτό χρειαζόμαστε ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο που θα προσφέρει καλή ζωή που δεν θα κοστίζει στην Γη και θα είναι για όλους». Πράγματι η μελέτη δείχνει ότι όλα τα ταχέως αναπτυσσόμενα κράτη όπως οι ΗΠΑ, η Κίνα, η Ινδία κλπ ήταν πιο «πράσινα» και πιο «χαρούμενα» πριν 20 χρόνια απ' ότι σήμερα.

(πηγές: CNN.com, Sydney Morning Herald.com, guardian.co.uk, neweconomics.org <http://www.happyplanetindex.org/>)

06 Ιουλίου 2009

Σαρηνάκης Δημήτρης, Μέλος της ΜΚΟ ΣΟΛΩΝ
ds@solon.org.gr